

E-mailová adresa: obec@rozsec.cz

Internetová adresa: www.rozsec.cz

Slovo úvodem

Vážení spoluobčané, přinášíme Vám první číslo Rozsečského zpravodaje v novém roce 2012. Vzhledem k dřívější uzávěrce posledního loňského čísla se některými příspěvky vrátíme k událostem z prosince 2011.

V oddílech Cesty víry a Lidové zvyky a obyčeje se budeme zabývat záležitostmi, které jsou spojeny s příchodem a vítáním nového roku. Je potěšitelné, že se v Rozseči stále udržuje bohatá kulturní a sportovní činnost. V Ekologickém okénku se vracíme k situaci kolem skladu toxických odpadů v Rudce. Rubrika Kapitoly z regionální historie bude věnována dramatickým událostem z roku 1929.

Redakční kolektiv Rozsečského zpravodaje Vám přeje krásné jarní dny.

Za redakční radu Věra a Josef Prosovi.

Obecní úřad v Rozseči nad Kunštátem informuje

Zasedání obecního zastupitelstva

Termín: 22. 12. 2011

Obecní zastupitelstvo schválilo rozpočtové provizorium na rok 2012 a rozpočtové opatření č. 10. Schválilo také prodej a odkup pozemku a úhradu provozních nákladů na plavání ZŠ Rozseč. Zastupitelstvo dále odmítlo žádost na odkoupení pozemku. Odložilo projednávání návrhu na zvýšení ceny vodného na další jednání.

Termín: 30. 1. 2012

Zastupitelstvo schválilo smlouvu o zřízení práva odpovídajícího věcnému břemenu. Zamítlo finanční příspěvek z rozpočtu obce na činnost požární stanice Kunštát. Dále schválilo odkoupení pozemku. Schválilo také nárůst ceny vodného (vodné se zvýší celkem o 1,10 Kč za kubický metr). Správce webových stránek obce Josef Háb ml. přihlásil Rozseč nad Kunštátem do soutěže Zlatý erb o nejlepší webové stránky obcí. Zastupitelstvo schválilo zmocnění pro starostu obce na rozpočtové opatření ve výši 50 000,- Kč. Zmocnilo starostu na schválení dotací. Při přezkoumání hospodaření obce Rozseč nad Kunštátem za rok 2011 nebyly zjištěny chyby a nedostatky.

Termín: 22. 3. 2012

Zastupitelstvo schválilo návrh rozpočtu na rok 2012 a rozpočtové opatření č. 1. Dále schválilo několik žádostí o odkoupení a prodej pozemků. Žádost o pronájem dalších pozemků bude projednána na příštím jednání zastupitelstva po zjištění situace na místě samém. Zastupitelstvo schválilo příspěvek na 2. ročník festivalu dechových orchestrů ve výši 3 000,- Kč.

Ekologické okénko

V denním tisku se objevilo prohlášení, že plánovaný sklad toxických odpadů, který měl být zřízen v katastru obce Rudka, nakonec nebude realizován. Organizátoři se stejně jako v případě plánů na boskovický Dinopark zřejmě zalekli velkých protestů veřejnosti, a tak své záměry raději odložili. Dík patří všem občanům Rozseče, kteří se připojili k podpisu petice proti skladišti toxických odpadů a projevíli solidaritu s obcí Rudka a také odpovědnost k životnímu prostředí přírodního parku Halasovo Kunštátsko.

Kultura a sport v Rozseči nad Kunštátem

Rozsvícení vánočního stromu

Dne 10. prosince 2011 se na návsi v Rozseči nad Kunštátem uskutečnilo tradiční rozsvícení vánočního stromu, které se stává společenskou událostí, jež přibližuje a předznamenává vánoční čas. Účastnili se a promluvili mimo jiné i starosta obce Miroslav Šikula a farář pater Zdeněk Veith. Následoval zábavný kulturní program a přípitek.

Vánoční koncert

Na svátek svatého Štěpána 26. prosince 2011 se v kulturním domě v Rozseči konal vánoční koncert. Na programu byla Česká mše vánoční od Eduarda Marhuly a další vánoční skladby. Vystoupil Olešnický chrámový sbor s přidruženým komorním orchestrem a spřátelenými sólisty. Dirigoval František Ostrý. Všichni účastníci si domů odnášeli bohaté kulturní zážitky.

Silvestrovský fotbalík

Na Silvestra 31. prosince 2011 odpoledne se na rozsečském hřišti sešli příznivci nejpopulárnějšího kolektivního sportu, aby si zahráli přátelské fotbalové utkání. Této sportovní aktivity se zúčastnili hráči všech věkových kategorií, o zajímavé fotbalové momenty nebyla nouze, žádný míč nebyl ztracený a hráči i diváci se rádi pobavili.

Hasičský ples

Dne 20. ledna 2012 se v kulturním domě konal tradiční hasičský ples. K poslechu, tanci a dobré náladě všem, kteří si chtěli zpříjemnit a zpestřit zimní večer, hrála skupina ARCUS.

Tříkrálová sbírka

Dne 7. ledna 2012 proběhla v Rozseči nad Kunštátem Tříkrálová sbírka, která je věnována na dobročinné účely pod záštitou Katolické charity. Je velmi potěšitelné, že vzhledem k počtu obyvatel patří Rozseč mezi ty obce, které jsou již tradičně nejštedřejší. V letošním roce byla na příspěvcích vybrána poměrně vysoká částka 17 452,- Kč.

Masopustní průvod

Dne 19. února 2012 v odpoledních hodinách se po naší vesnici ubíral rozpustilý masopustní průvod masek, který nám připomněl blížící se svátky velikonoční. Byl slyšet zpěv, hrálo se na hudební nástroje. Vyznamenali se hlavně rozsečtí mládežníci.

Dětský karneval

Dne 3. března 2012 se od 14.00 hodin v rozsečském kulturním domě pořádal velmi populární dětský karneval. O hudební doprovod se postaral DJ Libor. Pro děti byly pořádány soutěže. Výtěžek z karnevalu bude věnován na podporu dětských aktivit.

Divadelní představení

Dne 11. března se v kulturním domě konalo divadelní představení v podání herců z voděradského ochotnického souboru Diwooch. Po úspěšné exkurzi do pravěku si tentokrát mohli diváci vyslechnout zpracování pohádkového příběhu o Popelce. Představení s rekordní návštěvou více než 200 diváků mělo obrovský úspěch.

Kapitoly z regionální historie (události roku 1929)

25. května odpoledne přihnala se ke čtvrté hodině velká krupobitní bouře. Padaly veliké kusy ledu – velikost vlašského ořechu. Bouře úplně zničila úrodu směrem Rychty, Bučí, Bořilky, Štamperk, za Vršky. Občané, kteří v těch místech měli pole, byli poškozeni nejvíce. Vesměs všichni občané si podávali žádosti na okresní úřad o nouzové státní krupobitní podpory.

4. července k večeru o půl deváté přihnala se větrná smršť s krupobitím a řádila zde. V málo minutách bylo způsobeno mnoho škod. Nejstarší stromy byly vyvráceny, v korunách polámané, kmeny zpřeráženy. Naštěstí o život nepřišel nikdo. Na polích dílo zhouby dokonáno. Sena byla odnesena úplně, obilí potlučeno. Celé lesní porosty byly zničeny. Škoda se počítá na mnohých střeších obytných stavení až dvě třetiny krytinových tašek. Byl to vrchol řádění přírodního živlu, jaký u nás v Rozseči ještě nebyl.

28. září na počest tisícího výročí smrti svatého Václava, jehož památka se v národě slavila, pořádala Omladina večer svatováclavskou akademii.

27. října se konaly volby do Poslanecké sněmovny a Senátu.

Výsledky voleb – Poslanecká sněmovna:

Č. 1 - Komunistická strana (7 hlasů), č. 10 – Čsl. sociální demokracie (30 hlasů),
č. 13 – Národní demokracie (4 hlasy), č. 14 – Lidová strana (232 hlasy), č. 15 –
Republikánská strana agrární (27 hlasů), č. 16 – Živnostenská strana (7 hlasů),
č. 18 – Skupina katolických zemědělců (2 hlasy).

Výsledky voleb – Senát:

Č. 1 – Komunistická strana (6 hlasů), č. 8 - Národní strana sociální (1 hlas),
č. 10 - Čsl. sociální demokracie (24 hlasy), č. 13 - Národní demokracie (4 hlasy),
č. 14 – Lidová strana (201 hlas), č. 15 – Republikánská strana agrární (6 hlasů),
č. 18 – Ludová slovenská (1 hlas).

Cesty víry a lidové obyčeje

Nový rok (1. leden)

1. leden, kterým začíná nový rok, je dnes důležitým dnem, v němž většina obyvatel planety očekává s nadějí, co jim nadcházející rok přinese. Bývá zvykem přát všem blízkým zdraví a štěstí a dávat si různá předsevzetí. U nás se první den v roce slaví většinou dobrým rodinným obědem, procházkami, návštěvami příbuzných a přátel. Silvestrovskou oslavou se lidé rozloučili se starým rokem a následující den už vítají ten nový. Nikoho ani nenapadne, že by to mohlo být jinak.

Slunce a Měsíc

Začínat rok prvním lednovým dnem je dohoda novodobé civilizace, uměle vytvořená a vzhledem k přírodnímu koloběhu vlastně nelogická.

Pro naše předky byly důležitými mezníky pro běh času fáze Měsíce a také postavení Slunce (jarní a podzimní rovnodennost, letní a zimní slunovrat). Kolem nich se pak soustředilo nejvíce pohanských obřadů. Velký význam stále mělo pro zemědělce a chovatele dobytka též jaro, kdy se probouzí příroda, rodí se mláďata a chystají se práce na polích. A tak se v některých zemích začínal nový rok až 25. března, jinde slavili 19. březen, který byl pokládán za den stvoření světa, anebo také 1. březen či Zelený čtvrtek na Velikonoce.

V zemích severně od Alp (v Německu, v Uhrách a také v Čechách) se tradičně za počátek roku pokládal 25. prosinec, což nejspíš souviselo s pohanským významem zimního slunovratu. Až na výjimky se tento termín dodržoval za vlády Přemyslovců, česká královská kancelář ho důledně užívala až do husitství.

1. leden se jako stálý termín pro Nový rok začal v Evropě ujímat od 15. století, teprve v průběhu 17. století byl téměř všeobecně přijat. Příčinou nebyla jen síla tradičních zvyklostí a neochota ke změnám, ale také reformy a složité posuny v kalendáři, které trvaly až do 20. století.

Novoroční blahopřání

Jedním z prastarých zvyků je posílání novoročních blahopřání. Jejich předchůdcem byla malovaná a často veršovaná přání, která posílali učitelé vrchnosti, městským radám a všem, od kterých mohli očekávat nějaký peněžitý dar nebo alespoň přízeň. Výroba a posílání těchto tzv. minucí byla velmi pracná, a tak učitelům pomáhali jejich žáci. Tento starobylý obyčej se udržel velmi dlouho, zanikl až v době vlády Marie Terezie. Obliba novoročních přání však trvala dál.

Přímým předchůdcem novoročenek byly malované lístky hraběte Karla Chotka, které použil jako náhražku za návštěvu v rodinách přátel, kam se mu nechtělo jít osobně. Ze stejné doby pochází zkratka P. F., která se objevuje ve spojení s letopočtem roku, který přichází. Znamená francouzské Pour feliciter – pro štěstí. Tato zkratka se ujala v rámci Rakouska-Uherska výhradně v českých zemích. Říká se dokonce, že sami Francouzi nevědí, co znamená.

V posledních letech se zdálo, že obliba papírových novoročenek klesá vlivem nových komunikačních možností. Přesto jich lidé rozešlou či osobně předají velké množství.

Koledníci

Nový rok býval pro některé skupiny lidí příležitost k finančnímu přilepšení. Za zpěv v kostele dostávali peněžité obnos literáti, hospodáři odměňovali čeledíny a děvečky, duchovní dostávali dárky od věřících farníků. Od 18. století dostávali odměnu učitelé za rozesílání malovaných přání.

Ve městech i na venkově se často chodilo koledovat. Například pekařští nebo také sladovníčtí tovaryši v maškarách obcházeli domácnosti, zpívali a peroutkami ometali prach. Někde zase byli koledníci převlečení za baby, měli hlavy zamotané do šátků, chodili s hrnečkem kolomazi a strašili děti. Když si někdo nedával pozor, hned ho začernili.

Jinde na Nový rok chodily děti popřát štěstí a dobrou úrodu s ozdobeným proutkem, který od nich hospodář koupil za sladkosti a drobné peníze. Na jaře proutek zapíchl do pole se lnem, aby len vyrostl také tak vysoký.

V první polovině 20. století bylo poměrně běžné, že do domácností chodili přát štěstí do nového roku popeláři, listonoši, domovníci, kominíci, ponocní, tedy ty profese, se kterými se lidé setkávali v průběhu celého roku. Jestliže byli s jejich prací spokojeni, rádi jim poskytli malou odměnu.

Chození s fafrnochem

Koledovat chodily i děti. Z mnoha míst jižních a středních Čech i z Moravy se pak dochovaly zprávy o chození s bukálem neboli bukačem, bzučákem či fanfrnochem. To všechno jsou pojmenování pro zvláštní hudební nástroj, jehož bručivé zvuky doprovázely koledníky při zpěvu krátkých popěveků.

Fanfr, fanfr, fanfrnoch, nastává nám novej rok, novej rok nám nastává, koledy se nandává, hou, hou, haleluja.

Zvuk fafrnochu byl velmi hlasitý a spolu s vykřikováním koled vždy nadělal spoustu hluku. Z roku 1778 pochází zpráva o tom, že hostinský v Berouně ztratil trpělivost, jednoho z koledníků ztloukl a sám byl za to odsouzen k patnácti ranám karabáčem. Někteří pamětníci koledování s bukačem zažili ještě ve 20. století.

Jak na Nový rok

Z novoročních pověr se dodnes udrželo Jak na Nový rok, tak po celý rok. A proto se lidé nemají hádat, zlobit a rozčilovat. Je dobré mít na sobě něco nového a v kapse pak trochu peněz. Mnohé hospodyně chtějí mít doma čisto a uklizeno, dávají velký pozor, aby se nerozbilo nějaké nádobí. Kdysi také dbaly na to, aby se celý den z chalupy nic nevynášelo, protože by to během roku určitě chybělo.

Pečlivě se například sledovalo, kdo na Nový rok ráno první vstoupí do domu. Bylo-li to dítě, přineslo štěstí. Byla-li to stará žena, někde i žena v jakémkoli věku, bylo zle. Dodržovala se i spousta zákazů, které se týkaly praní prádla, mytí nebo mlácení obilí. Při porušení hrozilo nebezpečí špatné úrody.

Jídlo

K novoročnímu obědu se často jedl uvařený prasečí rypáček, tedy ovar. V některých oblastech je tradičním jídlem čočka. Lidé věřili, že kdyby dávali k obědu kuře, husu nebo jiného opeřence, ulétlo by jim štěstí. A dodnes se v některých rodinách nabízí vánočka s jedním zapečeným hráškem. Kdo ho najde, bude mít štěstí celý rok.

Společenská kronika

Vítání občánků

Dne 4. prosince 2011 se na Obecním úřadě v Rozseči nad Kunštátem uskutečnilo tradiční vítání občánků: Štěpán Prudký, Antonín Dlapa, Jakub Vokurka.

Zápis dětí do základní školy

Dne 2. února 2012 se konal zápis dětí do základní školy:
Jan Vokurka, Tadeáš Kolařík, Mikuláš Šebesta, Kateřina Zoubková,
Lenka Škorpíková, Samuel Prudký.

Narozené děti

27. 12. 2011 Adrian Huňka
24. 1. 2012 Jan Petrželka
25. 1. 2012 Ema Kroupová
6. 2. 2012 Noemi Janků

Z našich řad odešli

25.1. Jan Klecanda
27.3. Karel Straka

Blahopřejeme jubilantům, kteří oslavili narozeniny

Milada Musilová (č. 112)
Františka Vítková (č. 66)
František Janča (č. 5)
Bohuslav Šikula (č. 94)
Jarmila Palinková (č. 72)

Vydavatel:

Obecní úřad Rozseč nad Kunštátem (uzávěrka příspěvků 27. března 2012)

Redakční rada:

PhDr. Josef Pros (předseda), Mgr. Věra Prosová (místopředseda), Josef Háb ml.,
Miroslav Šikula, Jaroslava Marková, Jana Chloupková.